

Økonomirapport for KHM per 1. tertial 2023

Hovedtrekk

Ved utgangen av T1 2023 har KHM et isolert overforbruk på 11,6 mill. kroner mot et budsjettet overforbruk på 7,8 mill. kroner. Inntekter fra museet ligger 1,8 mill. kroner mot budsjettet 2,3 mill. kroner.

Hovedgrunnen til dette er periodiseringsavvik. KHM's prognose for 2023 viser overforbruk på 1,1 mill. kroner mot budsjettet overforbruk på 7,8 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak tidsforskyvning innenfor LTB.

Interne prosjekter

KHM's store satsing fremover er VTM-prosjektet. Etter at det ble klart at Eilif Holte bidrar med 200 mill. kroner vil dette prosjektet håndteres som bidragsprosjekt. Det er forskyvninger i gjennomføring som følge av usikkerheten i byggeprosjektet. Dette prosjektet påvirkes i stor grad av den fallende kronekursen og økt inflasjon. En stor del av innkjøp for dette prosjektet vil være i utenlandsk valuta. Gaven fra Eilif Holte er i «2022-kroner» og blir ikke inflasjonsjustert. Totalt kostnadspådrag for VTM prosjektet er forventet å være 54,4 mill. kroner ved utgangen av 2023.

Fornyng av utstillingene i Historisk museum pågår fortsatt. Dette er kostnader som vil påløpe de neste årene. Prosjektet «Arv» var forventet ferdigstilt primo 2023. Anskaffelser har vist seg mer tidskrevende enn forventet og vi opplever forsinkelser av leveranser fra utenlandske leverandører. Ferdigstilling og åpning er forventet i 3. tertial 2023. Videre er museet i gang med publikumsundersøkelser. KHM har satt 250.000 besøkende som mål for årlige besøkstallet i HM. For å nå dette, må det forventes endringer og investeringer i utstillinger og det generelle publikumstilbudet.

Fremover har KHM avsatt 2,5 mill. kroner per år til nye utstillinger, samt 1 mill. kroner til vedlikehold av eksisterende utstillinger, men ytterligere investeringer kan bli nødvendig.

Flytteprosjektet er forventet avsluttet ved utgangen av 2023.

Basisvirksomhet

Bøvilgning (tallene vises i tusen kr.)		Regnskap valgt periode		Vedtatt budsjett		Valgt prognose		Valgt avvik		% vis forbruk	
Hovedprosjekt	Prosjekt	Delprosjekt	Aktivitetstype	Avsetninger/overføringer	Finansieringskilde spesifisert	Aktivitet					
(All)	(All)	(All)	(All)	(All)	(All)	(All)					
	Isolert mer-/mindreforbruk uten netto bidrag og prosjektavslutning	Inntekter	-66,763	-67,982	-67,982	-1,219	98%				
		Kostnader	89,958	94,402	99,669	4,444	95%				
		Sum	23,195	26,420	31,687	3,226	88%				
	Netto bidrag og prosjektavslutning	Netto bidrag fra eksterne	-12,823	-18,609	-18,609	-5,786	69%				
		Prosjektavslutning	-136			136					
		Overforbruk BOA	1,395			-1,395					
		Sum	-11,563	-18,609	-18,609	-7,045	62%				
	Isolert resultat		11,631	7,812	13,078	-3,820	149%				
	Overført fra i fjor		-57,942			57,942					
	Akkumulert resultat		-46,311	7,812	13,078	54,123	-593%				

Risiko basis

Planlegging av nye utstillinger i nytt Vikingtidsmuseet kreve mye av de ansatte og kan ha en økonomisk konsekvens for KHM. Utsettelse av prosjektet og usikkerhet rundt finansiering, vil kunne påvirke fremdrift og åpning av nytt museum. KHM vil ved utsettelse av åpning av nytt museum og forlenging av prosjektet, ha behov for ytterligere inntekstkompensasjon. Videre vil man ved utsettelse måtte påregne at prosjektkostnadene øker som følge av dette.

Innkjøring og feilretting i KHM's egenutviklede system for timesføring mot utgravingsprosjekt pågår fortsatt. Systemet er arbeidskrevende, men sikrer sporbarhet i timeføring og korrekt frikjøp.

KHM erfarer at fast ansettelse av «prosjektansatte» ved utgravingsvirksomheten, som tidligere gikk på midlertidige kontrakter, har en kostnad. Erfaringen viser at det ikke er mulig med 100 % frikjøp, men at det maksimalt ligger mellom 70 - 80%. I tillegg vil det være noe risiko knyttet til at så mange er fast ansatte dersom

en rask nedgang i prosjektvolumet skulle inntreffe. Vi har fra 2022 ansatt alle på basis og frikjøper ved månedlig. Denne rutinen håndteres p.t. manuelt og bidrar ytterligere til å øke risikoen for at disse kostnadene blir belastet basisregnskapet.

De neste to årene er det satt av betydelige midler for å fullføre fornying av utstillinger i HM. Arbeidet har pågått siden 2015. Det har vært stor usikkerhet knyttet til prosjektenes fremdrift, som følge av koordinering med Klimaskjermprosjektet og medvirkning fra EA. I forlengelse av dette er KHM's inntektsprognose avhengig av fremdriften i prosjektene for fornying og oppgradering av HM. Følgelig må samarbeid og koordinering med EA gis høy prioritet.

Eksternt finansiert virksomhet

BOA (tallene vises i tusen kr.) ⓘ

	Regnskap valgt periode	Vedtatt budsjett	Valgt prognose	Valgt avvik	%-vis forbruk
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	Inntekter -22,614 Kostnader 11,021 Sum -11,593	-32,791 14,192 -18,599	10 10	-10,177 3,171 -7,006	69% 78% 62%
Nettobidrag og prosjektavslutning	Nettobidrag fra eksterntfin. 12,823 Prosjektavslutning 136 Overforbruk BOA -1,395 Sum 11,563	18,609 18,609		5,786 -136 1,395 7,045	69% 62% 62%
Isolert resultat	-30	10	10	40	-296%
Resultat	-30	10	10	40	-296%

Inntekter

Ved utgangen av T1 2023, har KHM inntekter på 22,6 mill. kroner mot budsjett 32,8 mill. kroner og nettobidrag og prosjektavslutning på 11,6 mill. kroner mot budsjett 18,6 mill. kroner

Hovedgrunnen til avviket skyldes periodisering av utgravingsprosjekter i budsjettet. Sesongen begynner i hovedsak i april og det er forventet at dette avviket hentes inn i løpet av sesongen.

KHM forventer at utgravingsvirksomheten vil ende på budsjett for året.

Utvikling for BOA-midler må deles inn i forskningsprosjekter og utgravingsprosjekter for KHM. Utviklingen for forskningsprosjekt er stabil, mens det har vært økninger i utgravingsprosjekt. Det er vanskelig for KHM å påvirke utviklingen innen utgravingsprosjekt, da dette er arbeide som hovedregel er en konsekvens av igangsatte utbygginger og infrastrukturprosjekter.

Personalkostnader/Frikjøp

Ansatte som jobber med utgravingsprosjektene ansettes på basis og skriver timelister som grunnlag for frikjøp mot ulike prosjekter. Denne måten å løse bemanning knyttet til prosjekter har tvunget seg frem av to grunner. Det ene er knyttet til midlertidig ansettelse. Den andre årsaken er krav til føring av timelister, hvor vi må dokumentere at det ikke er ført timer på prosjekter knyttet til sykdom, møter, opplæring, trening i arbeidstiden, bevegelige helligdager o.l., jf. Nasjonale retningslinjer for budsjettering og regnskaps føring av arkeologiske utgravninger. Slike lønnskostnader skal i henhold til retningslinjene dekkes av overheadsatsen. Det er kun rene arbeidstimer som del av frikjøpet som blir godkjent ved direktoratets kontroll av regnskap.

Driftskostnader

Typiske driftskostnader i våre prosjekter er leie av gravemaskiner, analyser (C-14, pollen o.l.), reisekostnader, kost- og nattillegg, leiebil m.m. Volumet på disse kostnadene henger sammen med resten av denne virksomheten og kan i liten eller ingen grad påvirkes. Videre dekkes kostnadene av tiltakshaver og utgjør dermed svært liten risiko for KHM.

Risiko EFV

Prosjektansatte ansettes på basis og frikjøpes mot prosjektene. Risiko for at mye av tiden ikke kan identifiseres og dermed ikke føres som frikjøp. Risiko for at volum av prosjekter avtar og at KHM sitter med for mange fast ansatte som ikke kan frikjøpes mot prosjekter, samt mindre overheadinntekter og RBO.

Øvrige forhold

KHM planlegger for oppbemanning for å håndtere VTM-prosjektet, samt åpning av nytt museum. Arbeidet med å prognostisere inntekter og kostnader ved nytt museum er igangsatt og vi søker å innarbeide det i LTB fra 2024.

KHM har ikke benyttet forhåndsdisponeringer per T1 2023. Periodens overforbruket håndteres innenfor LTB